

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Министарства просвјете и културе Републике Српске
за период 01.01-31.12.2022. године**

Број: РВ007-23

Бања Лука, 22.03.2023. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја.....	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	3
	Извјештај о ревизији усклађености	3
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	4
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	5
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	6
	1. Увод.....	6
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја.....	6
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	6
	4. Набавке.....	8
	5. Припрема и доношење буџета.....	10
	6. Финансијски извјештаји.....	10
	6.1. Приходи и примици, расходи и издаци.....	10
	6.1.1. Приходи и примици.....	11
	6.1.2. Расходи и издаци.....	11
	6.2. Имовина, обавезе и извори.....	18
	6.2.1. Имовина.....	18
	6.2.2. Обавезе и разграничења.....	19
	6.2.3. Властити извори.....	19
	6.3. Ванбилансна евиденција.....	20
	6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе.....	20
	6.5. Образложења уз финансијске извјештаје.....	20

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Министарства просвјете и културе Републике Српске који обухватају: Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 01; Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондовима од 01 до 05; Преглед имовине, обавеза и извора са стањем на дан 31.12.2022. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз обрасце годишњих финансијских извјештаја и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји Министарства просвјете и културе Републике Српске истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2022. године; приходе, примитке, расходе и издатке, као и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

Основ за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 – 2810. Наша одговорност за провођење ревизије је детаљније описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 – Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Према Правилнику о финансијском извјештавању буџетских корисника финансијске извјештаје Министарства просвјете и културе Републике Српске чине табеларни прегледи наведени у нашем Извјештају. Усвојени оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској подразумева да се све трансакције, процјене и политике одмјеравају у односу на усаглашеност са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Ревизијски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Министарства просвјете и културе Републике Српске се ослањају на прописани оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Због чињенице да се у предметним финансијским извјештајима не презентује финансијски резултат, не изражавамо мишљење о финансијском резултату за 2022. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања, довољни и одговарајући да нам пруже основу за наше ревизијско мишљење.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Министар је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе

настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у образложењима уз обрасце годишњих финансијских извјештаја; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примјјењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 22.03.2023. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење

Уз ревизију финансијских извјештаја Министарства просвјете и културе Републике Српске за 2022. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима Министарства просвјете и културе Републике Српске за 2022. годину су, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, министар је, такође, одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Министарства просвјете и културе Републике Српске обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Министарства просвјете и културе Републике Српске.

Бања Лука, 22.03.2023. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се министру да обезбиједи да се:

- 1) врши усаглашавање података из евиденције надлежне службе Министарства, у вези накнаде трошкова за полагање стручних испита за васпитно-образовне раднике и издавања дозвола за почетак рада предшколских и основно образовних установа, са подацима из мјесечних извјештаја о уплатама, достављених од стране Министарства финансија, на основу којих су признати и евидентирани непорески приходи по наведеном основу.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се министру да обезбиједи да се:

- 1) евиденције о судским споровима, којима располаже Министарство и Правобранилаштво Републике Српске усагласе,
- 2) код провођења процедура јавних набавки, утврђивање процијењене вриједности набавке, закључивање уговора и именовање и рад комисија за јавне набавке, врши у складу са чланом 2. став (1), 14а. став (2), 15. став (2) и 72. став (2) и (5) Закона о јавним набавкама и чланом 6. став (1) и 9. став (2) Правилника о успостављању и раду комисије за набавке,
- 3) у складу са чланом 12. Правилника о поступку избора и начину суфинансирања програма и пројеката у култури, одреде пројекти на којима ће се вршити праћење и евалуација ради провјере успјешности и оправданости пројеката који се суфинансирају у текућој години и намјенског коришћења додијељених средстава за суфинансирање и у складу са чланом 11. став (2) наведеног Правилника, од стране корисника средстава гранта доставља извјештај о намјенском утрошку средстава.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о републичкој управи,
- Закон о буџетском систему Републике Српске,
- Закон о извршењу буџета Републике Српске за 2022. годину,
- Одлука о усвајању буџета за 2022. годину и Одлуке о усвајању ребаланса буџета за 2022. годину,
- Закон о трезору, члан 39, 205 и 207,
- Закон о државним службеницима,
- Закон о раду,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској, члан 4 и 9 -11,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о платама запослених у органима управе Републике Српске,
- Посебни колективни уговор за запослене у органима управе Републике Српске,
- Закон о доприносима,
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII и XIII,
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида, члан 26 и 27,
- Закон о култури,
- Правилник о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике,
- Правилник о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,
- Правилник о успостављању и раду комисије за јавне набавке,
- Правилником о поступку избора и начину суфинансирања програма и пројеката у култури,
- Правилник о суфинансирању културног стваралаштва националних мањина Републике Српске,
- Правилник о посебним критеријумима и поступку за расподјелу дијела прихода од игара на срећу,
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле,
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске и Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској и
- Одлука о суфинансирању смјештаја и исхране ученика у домовима ученика.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Министарство просвјете и културе Републике Српске (у даљем тексту: Министарство) основано је у складу са Законом о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске" број 115/18, 111/21, 15/22, 56/22 и 132/22) и обавља послове утврђене чланом 19. наведеног закона, који се односе на систем предшколског васпитања и образовања, основног образовања и васпитања, средњошколског образовања, образовања у саобраћају и послове културе.

У надлежности Министарства су 187 институција основног образовања, 79 институција средњег образовања, 61 институција културе, четири ђачка дома (Бања Лука, Добој, Бијељина и Требиње), институције вјерског образовања (Богословија у Фочи, Општа католичка школа), 15 институција специјалног и умјетничког образовања, Републички педагошки завод, Архив Републике Српске, Републички секретаријат за вјере, Завод за образовање одраслих и Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа.

Послови из дјелокруга Министарства се обављају у посебним организационим јединицама Кабинет министра, Јединица за интерну ревизију и Секретаријат Министарства и основним организационим јединицама, као што су Ресор за предшколско и основно васпитање и образовање, Ресор за средње образовање и васпитање и образовање одраслих и Ресор културе.

Предмет ревизије су појединачни финансијски извјештаји Министарства, сачињени на основу евидентираних трансакција у оквиру Главне књиге трезора (у даљем тексту: ГКТ) на фонду 01 (општи фонд) и фонду 03 (фонд грантова).

Финансирање Министарства се врши из буџета Републике Српске, а финансијско пословање обавља преко Јединственог рачуна трезора чија је главна књига у цјелости саставни дио ГКТ Републике.

На Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Министарства просвјете и културе Републике Српске за период 01.01-31.12.2022. године, није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске вршила је финансијску ревизију Министарства за 2021. годину (Извјештај број РВ 007-22) у коме је дато пет препорука, од тога двије препоруке за финансијске извјештаје и три препоруке за усклађеност.

Министарство је 24.05.2022. године доставило Главној служби за ревизију јавног сектора Републике Српске, одговор у којем износи радње које су предузете (и које ће се предузети) ради превазилажења пропуста и неправилности утврђених у ревизијском извјештају број: РВ007-22 у року од 60 дана од датума достављања извјештаја, како је прописано чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 98/05 и 20/14).

Ревизијским испитивањем утврђено је да су проведене све дате препоруке.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста („Службени гласник Републике Српске“ број 4/20, 104/20 и 102/22) систематизовано је, 80 радних мјеста са 94 извршиоца, од чега 55 радних мјеста државних службеника са 59 извршилаца и 22 радна мјеста намјештеника са 31 извршиоцем.

На дан 31.12.2022. године у Министарству је било запослено 89 извршилаца од чега 77 извршилаца на неодређено вријеме и 12 на одређено вријеме (укључујући министра, секретара, помоћника министра за средње образовање и васпитање и приправнике).

У складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 1/22), Министарство је сачинило Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2022. годину са прилозима, у коме је између осталог, констатовано да још увијек није успостављен систем извјештавања о најзначајнијим ризицима (план је био да се успостави у другој половини 2022. године).

У Министарству је у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола („Службени лист Републике Српске“, број 91/16) урађена Књига пословних процеса, Регистар ризика и донесена Стратегија управљања ризицима, али након извршених измјена интерних аката и релевантних законских и подзаконских прописа, које су се десиле након доношења ових докумената, није вршено ажурирање и допуна истих.

У оквиру Министарства као посебна организациона јединица организована је Јединица за интерну ревизију у којој су систематизована два радна мјеста и то руководиоца јединице за интерну ревизију и радно мјесто ревизора које није попуњено. У току 2022. године интерни ревизори су извршили све планиране прегледе.

Министарство није дефинисало критеријуме и начин одређивања висине накнаде по основу закључених уговора о допунском раду, а извјештај о реализацији истих није овјерен од стране надлежних лица (прописано чланом 8. закључених уговора).

Није вршено усаглашавање података из евиденције надлежне службе Министарства, у вези накнаде трошкова за полагање стручних испита за васпитно-образовне раднике, са подацима из извјештаја о уплатама, које Министарство финансија доставља на мјесечном нивоу, а на основу којих су признати и евидентирани непорески приходи од наведених накнада.

Приликом расходовања информатичке опреме (лаптоп, рачунари, штампачи и сл.) није прибављено мишљење стручног лица или одговарајућег сервиса у писаној форми о појединачном стању наведене опреме (нпр. кратак опис квара због којег оправка није исплатива, застарјелост или некомпатибилност опреме и сл.).

Код уноса трансакција у ГКТ, чији су предмет пословне трансакције на имовини, обавезама и изворима средстава, примијењена је функционална класификација која није дефинисана чланом 159. став (1) и (2) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 98/16, 115/17 и 118/18).

У складу са Рјешењем о именовању Комисије за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2022. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа. Ревизијским испитивањем провођења истог нису утврђене неусклађености са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16 и 113/21).

Осим претходно наведеног и под тачкама 4. и 6.1.2.1. извјештаја, ревизија није утврдила друге недостатке система интерних контрола чиме су створене претпоставке за функционисање истих на начин да обезбиједи истинито и фер извјештавање и усклађеност са законима и другим прописима.

Препоручије се министру да обезбиједи да се врши усаглашавање података из евиденције надлежне службе Министарства, у вези накнаде трошкова за полагање стручних испита за васпитно-образовне раднике, са подацима из

мјесечних извјештаја о уплатама, достављених од стране Министарства финансија, на основу којих су признати и евидентирани непорески приходи по наведеном основу.

4. Набавке

Министарство је Планом јавних набавки за 2022. годину, са измјенама и допунама плана и посебним одлукама, планирало провођење укупно 42 поступка јавних набавки процијењене вриједности од 5.508.763 КМ без пореза на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ). Планом јавних набавки за 2022. годину планирана је набавка роба у износу од 3.473.291 КМ, услуга 2.035.471 КМ, док је посебно рјешење о покретању поступака јавне набавке донесено за једну набавку у вриједности од 855 КМ, као и двије одлуке о изузећу од примјене Закона о јавним набавкама (у даљем тексту: Закон) у вриједности од 52.500 КМ.

У 2022. години проведено је 39 поступака јавних набавки укупне вриједности од 2.115.956 КМ без ПДВ-а (робе 53.170 КМ и услуге 2.062.786 КМ). Набавке уговорене вриједности од 122.032 КМ без ПДВ-а, финансиране су средствима „UNICEF-а“. Осим наведених набавки, по основу уговора закљученог 2020. године, у 2022. години је реализована набавка у вриједности од 3.445.666 КМ без ПДВ-а (пројекат- „Опремање васпитно-образовних установа у Републици Српској рачунарском опремом и софтвером“ - отворени поступак), набавке погонског горива, услуга одржавања службених возила и дијелом набавке услуга јавног оглашавања, конкурса, огласа, јавних позива и информативних текстова у дневним новинама, извршене су по основу Оквирних споразума закључених у претходној години са важношћу од двије године.

Разлог значајног одступања вриједности проведених процедура јавних набавки у односу на планиране, јесте отказивање планиране јавне набавке роба и њима припадајућих услуга у оквиру пројекта „Опремање основних школа ИКТ опремом и имплементација бежичне интернет мреже у свим школама - фаза I, чија је процијењена вриједност износила 3.419.000 КМ. У периоду провођења процедуре предметне јавне набавке, Одлуком о измјени и допуни Одлуке Владе Републике Српске о одређивању приоритетних пројеката из програма јавних инвестиција Републике Српске од 09.11.2022. године, министарству је смањен износ одобрених средстава за наведену намјену са 4.000.000 КМ на износ од 500.000 КМ. Министарство је због доказивих разлога који су изван њихове контроле и који се нису могли предвидјети у вријеме покретања поступка набавке, 10.11.2022. године донијело Одлуку о отказивању поступка јавне набавке.

Ревизијским испитивањем обухваћено је 14 поступака набавки, од чега један преговарачки поступак без објаве обавјештења (1.794.871 КМ), два поступка проведена путем конкурентског захтјева (63.501 КМ), осам поступака проведених путем директног споразума (47.946 КМ), два поступка набавке услуга из Анекса 2 дио Б (49.737 КМ) и један поступак изузећа од примјене Закона (35.000 КМ), што укупно чини 1.991.055 КМ без ПДВ-а или 92% у односу на укупно уговорену вриједност набавки. Осим наведених набавки узорком је обухваћена и реализација набавке по пројекту - „Опремање васпитно-образовних установа у Републици Српској рачунарском опремом и софтвером“ у 2022. години.

Министарство је у фебруару 2020. године започело реализацију пројекта „Опремање васпитно-образовних установа у Републици Српској рачунарском опремом и софтвером“ у складу са Закључком Владе Републике Српске од 30.01.2020. године и Уговором са изабраним понуђачем од 12.02.2020. године. Пројекат се имплементира у четири фазе и подразумева имплементацију едукативног информационог система за колаборацију и комуникацију у основним и средњим школама са пропратним сервисима, који ће омогућити ефикасно праћење наставе и едукативних процеса у школи, еВртић систем за предшколске установе, испоруку ИКТ опреме васпитно-

образовним установама, те обуке за запослене. Уговорена вриједност пројекта са исказаним ПДВ-ом износи 24.163.519 КМ, а у 2022. години окончана је прва фаза пројекта и реализовани су дијелови фаза 2 и 3 у укупном износу од 5.195.588 КМ. По наведеном уговору закључена су четири Анекса уговора. Анексима 1, 2 и 4 уговора измијењени су рокови реализације пројекта, а Анексом 3 уговора (на основу Молбе добављача од 10.03.2022. године), измијењени су услови плаћања, односно предвиђена је и могућност авансног плаћања (уплата аванса је извршена 29.03.2022. године у износу од 4.011.891 КМ), што није у складу са чланом 72. став (5) Закона, гдје је наведено да се након додјеле уговора услови из тендерске документације и понуде, не могу мијењати. Министарство није на својој интернет (web) страници објавило све измјене уговора до којих је дошло у току реализације уговора по наведеном пројекту, што није у складу са чланом 2. Упутства о објави основних елемената уговора и измјена уговора.

За набавку услуга одржавања јединственог пословног информационог система у установама основног и средњег образовања у Републици Српској, процијењене вриједности од 1.794.872 КМ без ПДВ-а (provedен је преговарачки поступак набавке без објаве обавјештења, због ексклузивног права одржавања система који је ауторско дијело извршиоца), нису евидентирана сва поступања у вези одређивања процијењене вриједности предметне услуге (параметри релевантни за одређивање процијењене вриједности сходно члану 15. став (2), тачка б) Закона, којим је дефинисано да процијењену вриједност услуге, чини њена процијењена тржишна вриједност у тренутку када уговорни орган започиње поступак јавне набавке).

Код спровођења процедура јавних набавки путем директног споразума, прије доношења одлуке о избору добављача, није вршено испитивање тржишта, што није у складу са чланом 5. Правилника о директном споразуму Министарства просвјете и културе као и документованост активности везане за процијену вриједности набавке.

За набавке погонског горива, услуга одржавања службених моторних возила и услуга јавног оглашавања конкурса, огласа, јавних позива и информативних текстова у дневним новинама, након закљученог оквирног споразума, нису закључени појединачни уговори, што није у складу са чланом 2. став (1), тачка а) и н) и 72. став (2) Закона.

Комисије за провођење јавних набавки путем отворених поступака и конкурентских захтјева за достављање понуда нису донијеле пословник о раду комисије (Пословник који се користи донесен је на нивоу министарства у 2015. години), што није у складу са чланом 9. став (2) Правилника о успостављању и раду комисије за јавне набавке, а за набавку услуга одржавања јединственог пословног информационог система у установама основног и средњег образовања у Републици Српској, именована су три умјесто пет чланова комисије (прописани број чланова према вриједносном разреду набавке), што није у складу са чланом 6. став (1), тачка а) наведеног Правилника.

Препоручује се министру да обебиједи да се:

- **након закљученог оквирног споразума, уговори о јавној набавци закључују на начин прописан чланом 2. став (1), тачка а) и н) и 72. став (2) Закона о јавним набавкама,**
- **у складу са чланом 72. став (5) Закона о јавним набавкама, услови утврђени у тендерској документацији, не мијењају приликом закључења уговора,**
- **утврђивање процијењене вриједности набавке, врши у складу са чланом 14а. став (2) и чланом 15. став (2), тачка б) и ц) Закона о јавним набавкама и**
- **у складу са Правилником о успостављању и раду комисије за набавке, доноси пословник о раду комисије (члан 9. став (2) Правилника) и да се**

према вриједносним разредима предметне набавке, у комисију за јавне набавке именује потребан број чланова (члан 6. став (1), тачка а) Правилника).

5. Припрема и доношење буџета

Министарство је у прописаном року доставило Министарству финансија Републике Српске буџетски захтјев у складу са Инструкцијом број 1 за период 2022-2024. година. Путем Инструкције број 2 поднесен је захтјев за буџетска средства у складу са предложеним буџетским ограничењем за 2022. годину у укупном износу од 11.908.800 КМ. Уз буџетски захтјев достављен је и захтјев за додатним буџетским средствима у износу од 17.371.000 КМ.

Одлуком о усвајању буџета Републике Српске за 2022. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 121/21), Министарству је одобрен буџетски оквир у износу од 13.072.100 КМ.

Одлуком о усвајању Ребаланса буџета Републике Српске за 2022. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 53/22) од 31.05.2022. године, Министарству је одобрен буџетски оквир у износу од 19.655.100 КМ.

Одлуком о усвајању другог Ребаланса буџета Републике Српске за 2022. годину („Службени гласник Републике Српске“ број 106/22,) Министарству је одобрен буџетски оквир у износу од 19.494.500 КМ, и то за расходе за лична примања запослених (2.990.000 КМ), расходе по основу коришћења роба и услуга (5.053.100 КМ), субвенције (50.000 КМ), грантове (2.112.000 КМ), трансфере између различитих јединица власти (1.192.600 КМ), трансфере унутар исте јединице власти (3.781.600 КМ), издатке за произведену сталну имовину (2.186.300 КМ), издатке за непроизведену сталну имовину (2.040.000 КМ), издатке за залихе материјала, робе и ситног инвентара (4.500 КМ) и остале издатке (84.400 КМ).

Након усвајања другог Ребаланса буџета Републике Српске, у оквиру Министарства извршено је дванаест реалокација средстава у износу од 449.420 КМ, од чега девет реалокација рјешењем министра у износу од 225.120 КМ и три реалокације рјешењем Владе Републике Српске у износу од 224.300 КМ.

Такође, рјешењем Владе Републике Српске о одобрењу реалокације средстава након доношења другог Ребаланса буџета проведене су двије реалокације средстава са Министарства на друге буџетске кориснике у износу од 158.000 КМ (на Основне школе 150.000 КМ и на Републички педагошки завод 8.000 КМ).

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која дефинише процес припреме и доношења буџета.

6. Финансијски извјештаји

Министарство има статус буџетског корисника чија је главна књига у саставу ГКТ и према члановима 46. и 47. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“ број 15/17) сачинило је прописане обрасце годишњих извјештаја: Образац 2 - Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственом фонду 01, Образац 3а - Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственим фондовима 01 до 05, Образац 4а - Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у ГКТ, Образац 5а - Преглед имовине, обавеза и извора исказаних у ГКТ и писано Образложење уз финансијске извјештаје.

6.1. Приходи и примици, расходи и издаци

Министарство је у 2022. години исказало укупне приходе и примитке у износу од 494.359 КМ, а буџетски расходи и издаци за 2022. годину (без расхода обрачунског

карактера) исказани су у износу од 18.454.080 КМ. Извршење буџета Министарства (фонд 01) за 2022. годину износило је 18.416.467 КМ, што је у оквиру одобреног буџетом и накнадно извршеним реалокацијама средстава.

6.1.1. Приходи и примици

Приходи и примици су исказани на фонду 01 у износу од 335.159 КМ и на фонду 03 у износу од 159.200 КМ и чине их непорески приходи, грантови, трансфери између различитих јединица власти и примици.

6.1.1.1. Приходи

Приходи су исказани у износу од 434.094 КМ (283.703 КМ на фонду 01 и 150.391 КМ на фонду 03) и чине их непорески приходи, грантови и трансфери између различитих јединица власти.

Непорески приходи су исказани у износу од 269.208 КМ (цјелокупан износ је исказан на фонду 01), а односе се на приходе од пружања јавних услуга (приходи по основу наплате за полагање стручних испита од васпитно образовних радника, издавања дозвола за почетак рада предшколских и основно образовних установа, лиценци за ауто-школе и стицања виших звања у библиотечној дјелатности).

Грантови су исказани у износу од 153.356 КМ, од чега у износу од 2.965 КМ на фонду 01 и у износу од 150.391 КМ на фонду 03. Грант на фонду 01 односи се на средства додијељена ЈУ Музеј Козаре Приједор, која нису реализована (извршен је поврат наведених средстава).

Грантови на фонду 03 се односе на средства донирана од „UNICEF-а“ за финансирање пројекта „Унапређење инклузије и партнерства са породицом у васпитно-образовном процесу“, „Подршка инклузивном васпитању употребом асистивних технологија“ и „Унапређење компетенција васпитно-образовних и медицинских радника оспособљавањем за примјену инструмената за процјену развоја дјетета“.

Трансфери између различитих јединица власти су исказани у износу од 11.530 КМ, а односе се на поврат неутрошених средстава дозначених за матичне активности ЈУ Народна библиотека „Ћирило и Методије“ Приједор у износу од 1.726 КМ, ЈУ Музеј Козаре Приједор у износу од 1.222 КМ и Центра за развој и унапређивање кинематографије Републике Српске у износу од 8.582 КМ (нереализовани дио трансфера из 2021. године).

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани у износу од 60.265 КМ и највећим дијелом односе се на остале примитке из трансакција са другим јединицама власти исказане на фонду 01 у износу од 51.456 КМ (примици од рефундација од фондова социјалног осигурања по основу породилског одсуства) и примитке по основу пореза на додату вриједност у износу од 8.809 КМ исказане на фонду 03.

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци су исказани у износу од 18.575.861 КМ (18.416.467 КМ на фонду 01 и 159.394 КМ на фонду 03). Расходи су исказани у износу од 14.257.351 КМ (чине их текући расходи, расходи обрачунског карактера и трансфери између и унутар јединица власти), а издаци у износу од 4.318.510 КМ (чине их издаци за нефинансијску имовину, издаци за финансијску имовину и остали издаци).

6.1.2.1. Текући расходи

Текући расходи су исказани у износу од 9.982.883 КМ, а односе на расходе за лична примања запослених, расходе по основу коришћења роба и услуга, грантове и трансфере између и унутар јединица власти.

Расходи за лична примања запослених су исказани у износу од 2.932.151 КМ, а односе се на расходе за бруто плате запослених, бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата и отпремнине и једнократне помоћи (бруто).

Расходи за бруто плате запослених су исказани у износу од 2.714.767 КМ, а односе се на расходе за основну плату након опорезивања (1.661.715 КМ), увећање основне плате по основу радног стажа (76.858 КМ), порезе на плату (133.790 КМ) и збирне доприносе на плату (842.404 КМ).

Основ за обрачун плата у Министарству је Закон о платама запослених у органима управе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 66/18, 105/19, 119/21 и 68/22) и Посебан колективни уговор за запослене у органима управе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 67/16, 104/17, 47/19, 60/21 и 62/22). Министарство је извршило обрачун и исплату личних примања у складу са законским одредбама.

Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада су исказани у износу од 73.939 КМ, а чине их накнаде за превоз на посао и са посла (37.788 КМ), јубиларне награде (1.471 КМ), дневнице за службена путовања у земљи (11.525 КМ) и иностранству (4.934 КМ), расходи за пензијски допринос за добровољно пензијско осигурање на терет послодавца (17.280 КМ) и порез и доприносе на накнаде и награде (941 КМ).

Расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата су исказани у износу од 111.952 КМ, а односе се на накнаде плата за вријеме боловања које се не рефундирају (56.288 КМ), расходе за увећање накнада плата по основу радног стажа за вријеме боловања и родитељског одсуства који се не рефундирају (2.922 КМ), остале расходе за накнаду плате који се не рефундирају (2.767 КМ) и порезе и доприносе на наведене накнаде (49.975 КМ).

Расходи за отпремнине и једнократне помоћи (бруто) су исказани у износу од 31.493 КМ и односе се на расходе за отпремнине по колективном уговору (18.449 КМ), новчане помоћи приликом рођења дјетета (4.287 КМ), новчане помоћи у случају смрти члана уже породице (2.714 КМ), новчане помоћи у случају теже болести и инвалидности (5.488 КМ) и порезе и доприносе на отпремнине и једнократне помоћи (555 КМ).

Расходи по основу коришћења роба и услуга су исказани у износу од 4.956.950 КМ, од чега у износу од 4.811.625 КМ на фонду 01 и 145.325 КМ на фонду 03. Односе се на расходе по основу закупа, утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга, режијског материјала, текућег одржавања, путовања и смјештаја, стручних услуга и осталих неklasификованих расхода.

Расходи по основу закупа су исказани у износу од 8.890 КМ, односе се на закуп пословних просторија које користе регионални трезори Министарства (7.034 КМ), закуп складишног простора за ауто гуме (160 КМ) и закуп осталих постројења и опреме (1.696 КМ).

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга су исказани у износу од 70.847 КМ, највећим дијелом се односе на расходе за утрошак електричне енергије (1.257 КМ), услуге коришћења фиксног телефона (17.522 КМ), услуге коришћења мобилног телефона (9.455 КМ), услуге коришћења интернета (20.562 КМ) и поштанске услуге (20.358 КМ).

Расходи за режијски материјал су исказани у износу од 21.193 КМ, од чега 860 КМ на фонду 03, а највећим дијелом се односе на расходе за канцеларијски материјал (16.142 КМ) и расходе за дневну штампу, службена гласила и стручне часописе (5.051 КМ).

Расходи за текуће одржавање су исказани у износу од 15.776 КМ, а највећим дијелом се односе на расходе за текуће одржавање превозних средстава (15.675 КМ).

Расходи по основу путовања и смјештаја су исказани у износу од 51.839 КМ, а највећим дијелом се односе на расходе по основу путовања и смјештаја у земљи (9.222 КМ), у иностранству (6.434 КМ) и утрошка бензина и нафте и нафтних деривата (33.557 КМ).

Расходи за стручне услуге су исказани у износу од 4.477.680 КМ, од чега 4.379.064 КМ на фонду 01 и 98.616 КМ на фонду 03.

Расходи за стручне услуге на фонду 01 највећим дијелом се односе на расходе за услуге осигурања (6.601 КМ), услуге објављивања тендера, огласа и информативних текстова (50.085 КМ), услуге одржавања рачунарских програма (3.264.147 КМ), рачунара, биро опреме и лиценци (19.101 КМ), образовне и едукативне услуге (1.007.270 КМ) и услуге израде пројектне документације (14.040 КМ).

Услуге одржавања рачунарских програма се односе на услуге одржавања јединственог информационог система просвјете, који обухвата различите модуле из различитих сегмената дјелатности основних и средњих школа у Републици Српској у складу са потписаним уговором са „Lapaso“ д.о.о. Бања Лука (уговорена и реализована вриједност износи 2.100.000 КМ са ПДВ-ом, од чега се на одржавање пословних модула односи износ од 1.309.820 КМ, а едукативних модула – еДневник са пропатним софтверским платформама и сервисима износ од 790.180 КМ). По основу реализације пројекта „Опремање васпитно-образовних установа у Републици Српској“ који се имплементира у четири фазе (детаљније објашњено у тачки 4. извјештаја), у оквиру услуга одржавања рачунарских програма, у износу од 1.164.144 КМ евидентирани су услуге подршке и одржавања за основне школе (тачка 22. Техничке спецификације наведеног пројекта) у периоду од шест мјесеци након што је имплементирана прва фаза овог пројекта.

Образовне и едукативне услуге, највећим дијелом (881.230 КМ) се односе на реализацију друге фазе пројекта „Опремање васпитно-образовних установа у Републици Српској“ (обуке наставног и административног особља у средњим школама у износу од 723.060 КМ и платформа за хостинг веб страница средњих школа и дизајн темплејта/шаблона за стандардни сајт средњих школа у износу од 156.520 КМ) у вези имплементације наведеног програма у средњим школама.

Расходи за стручне услуге на фонду 03 исказани у износу од 98.616 КМ односе се на образовне и едукативне услуге реализоване кроз пројекте „Унапређење инклузије и партнерства са породицом у васпитно-образовном процесу“, „Подршка инклузивном васпитању употребом асистивних технологија“ и „Унапређење компетенција васпитно-образовних и медицинских радника оспособљавањем за примјену инструмената за процјену развоја дјетета“, реализовани из средстава „UNICEF-а“.

Остали некласификовани расходи су исказани у износу од 310.725 КМ (264.876 КМ на фонду 01 и 45.849 КМ на фонду 03), највећим дијелом се односе на расходе по основу котизација за семинаре и курсеве за запослене (4.009 КМ), бруто накнаде члановима комисија и радних група (146.790 КМ), бруто накнаде по уговору о дјелу (62.180 КМ), уговор о допунском раду (33.312 КМ), репрезентације, организације пријема и манифестација и поклона (43.423 КМ), пореза и доприноса на терет послодавца (7.735 КМ) и осталих непоменутих расхода (13.275 КМ).

Расходи за бруто накнаде члановима комисија и радних група највећим дијелом односе се на бруто накнаде члановима комисија за полагање стручних испита за васпитаче, наставнике и стручне сараднике (90.236 КМ), за вриједновање пројеката (30.235 КМ), као и члановима „Библиотечног савјета Републике Српске“ (18.257 КМ).

Расходи за бруто накнаде по уговору о дјелу односе се на накнаде исплаћене лицима ангажованим у Министарству (14.174 КМ), по основу анализе уписа ученика у школе, праћење прихода фондова властитих средстава и донација и извјештавање

школа о истом, затим извршиоцима посла за потребе организовања манифестације „Наши учитељи“ која је уприличена за додјелу „Светосавске награде“ наставницима и васпитачима у Републици Српској (15.372 КМ) и накнаде предавачима и експертима ангажованим за реализацију три пројеката уз финансијску подршку „UNICEF-а“ исказане на фонду 03 (32.634 КМ).

Расходи за бруто накнаде за привремене и повремене послове и уговор о допунском раду у цијелости се односе на бруто накнаде по Уговорима о допунском раду. Уговори о допунском раду су закључени са три лица од којих су два лица ангажована на радна мјеста савјетника министра (накнада истим је одређена у складу са утврђеним коефицијентима за наведена радна мјеста за 20 сати рада у току једне радне седмице), а једно лице је ангажовано на пословима који се не односе на конкретно радно мјесто (обухваћени су послови описани у више различитих радних мјеста).

Расходи по основу репрезентације највећим дијелом се односе на расходе по основу организовања пријема и манифестација од 33.766 КМ (за организацију манифестације „Наши учитељи“ утрошено је 28.301 КМ) и расходе за поклоне (6.080 КМ).

Грантови су исказани у износу од 2.093.482 КМ (2.093.355 КМ на фонду 01 и 127 КМ на фонду 03) и у укупном износу односе се на грантове у земљи.

Грантови у земљи највећим дијелом чине текући грантови организацијама и удружењима из области образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе и информација у износу од 2.081.420 КМ и текући грант нефинансијским субјектима у области образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе, информација, здравства, социјалне заштите, заштите животне средине (осим јавних) у износу од 11.935 КМ (одобрен приватним предшколским установама у оквиру Програма за дјецу у години пред полазак у школу у износу од 6.937 КМ и Удружењу васпитача и стручних сарадника Републике Српске у износу од 4.998 КМ).

Текући грантови организацијама и удружењима из области образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе и информација, односе се на текуће грантове организацијама и удружењима из области културе (1.201.422 КМ), за националне мањине (30.000 КМ), удружењима од јавног интереса (100.000 КМ), Друштву чланова Матице Српске у Републици Српској (24.000 КМ) и финансирање пројеката и програма у складу са Законом о играма на срећу („Службени гласник Републике Српске“ број 22/19 и 131/20) у износу од 726.000 КМ.

Текући грантови организацијама и удружењима из области културе додијељују се у складу са Правилником о поступку избора и начину суфинансирања програма и пројеката у култури („Службени гласник Републике Српске“, број 8/20 и 33/21). По Закључку Владе Републике Српске додијељена су средства у укупном износу од 180.000 КМ за програмске активности СПД „Србадија“ (100.000 КМ), СПКД „Просвјета“ (30.000 КМ) и УГ „Арт Пулс“ (50.000 КМ). Путем јавних конкурса у 2022. години додијељена су средства у укупном износу од 1.021.423 КМ за пројекте из области културе који се односе на књижевне манифестације (27 пројеката 103.640 КМ), позоришну продукцију и позоришне фестивале (17 пројеката 155.000 КМ), репрезентативна струковна удружења (6 пројеката 60.000 КМ), пројекте из области визуелне и мултимедијалне умјетности (28 пројеката 128.000 КМ), музику и музичко-сценску умјетност (27 пројеката 162.000 КМ), пројекте културно-умјетничких друштава и ансамбала народних игара (50 пројеката 98.500 КМ), истраживање, заштиту и промоцију културног наслеђења (45 пројеката 111.300 КМ), откуп ликовних дјела (13 корисника 99.982,16 КМ), откуп књига (4 корисника 33.000 КМ) и издавачку дјелатност (37 пројеката 70.000 КМ).

Министар доноси рјешења о одобравању средстава гранта и са корисницима се закључују уговори о суфинансирању пројеката. Корисник гранта дужан је да приликом реализације пројекта средства користи искључиво за одобрене намјене у реализацији

пројекта у складу са уговором и доставља извјештај о намјенском утрошку средстава гранта. Један дио корисника средстава гранта није доставио извјештај о намјенском утрошку средстава гранта, што није у складу са чланом 11. став (2) Правилника о поступку избора и начину суфинансирања програма и пројекта у култури.

Чланом 12. Правилника о поступку избора и начину суфинансирања програма и пројекта у култури, прописана је обавеза министра да се у сарадњи са стручном службом Министарства, ради провјере успјешности и оправданости пројекта који се суфинансирају и намјенског коришћења додијељених средстава за суфинансирање, одређују пројекти на којима ће се вршити праћење и евалуација. Министарство у 2022. години није одредило пројекте на којима би се вршило праћење и евалуација.

Текући грантови за културно стваралаштво националних мањина додијељени су путем јавног конкурса за суфинансирање 19 пројекта, а сходно Правилнику о суфинансирању културног стваралаштва националних мањина Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 56/21) и приједлогу комисије за избор пројекта културног стваралаштва националних мањина.

Текући грант удружењима од јавног интереса одобрен је СПКД „Просвјета“ Источно Сарајево (30.500 КМ), Савезу културно умјетничких друштава Републике Српске (21.700 КМ), Друштву наставника српског језика и књижевности (22.000 КМ) и Удружењу књижевника Републике Српске (25.800 КМ), рјешењима министра за реализацију дијела активности планираних у 2022. години.

Текући грантови за финансирање пројекта из дијела прихода од игара на срећу додијељени су сходно Правилнику о посебним критеријумима и поступку за расподјелу дијела прихода од игара на срећу („Службени гласник Републике Српске“ број 45/21) и Уредбе о критеријумима за утврђивање корисника и начину расподјеле средстава од игара на срећу („Службени гласник Републике Српске“ број 111/20). Према Закључцима Владе Републике Српске додијељена су средства у износу од 650.000 КМ.

Закључцима Владе Републике Српске, а на основу Информација Министарства о издвајању средстава за имплементацију активности утврђених Стратегијом развоја културе Републике Српске за период 2017-2022. година, за програмске активности додијељена су средства у укупном износу од 290.000 КМ (значајна издвајања се односе на УГ Центар за визуелну умјетност Бања Лука - 50.000 КМ, ЈУ Градско позориште Градишка - 50.000 КМ, Иновациони центар Бања Лука за ревитализацију родне куће Бранка Ћопића - 45.000 КМ, ЈУ Културно образовни центар Нови Град - 30.000 КМ и за ЈУ Центар за културу Шамац - 50.000 КМ). На основу расписаног конкурса за додјелу средстава за развој публице за осам корисника додијељена су средства у износу од 76.000 КМ.

Закључцима Владе и на основу Информација Министарства о издвајању средстава за имплементацију активности утврђених Стратегијом развоја образовања Републике Српске за период 2022-2030. године, додијељена су средства у укупном износу од 360.000 КМ и то Иновационом центру Бања Лука за реализацију пројекта „Талент камп 2022“ 310.000 КМ (учесници кампа су ученици побједници на школским и републичким такмичењима у Републици Српској) и Друштву психолога 50.000 КМ (пројекат „Подстицај тимовима за подршку надареним и талентованим ученицима за рад са талентованом и даровитом дјецом у школама Републике Српске“).

Препоручујемо министру да обезбиједи да се:

- **у складу са чланом 12. Правилника о поступку избора и начину суфинансирања програма и пројекта у култури, одреде пројекти на којима ће се вршити праћење и евалуација ради провјере успјешности и оправданости пројекта који се суфинансирају у текућој години и намјенског коришћења додијељених средстава за суфинансирање и**

- у складу са чланом 11. став (2) наведеног Правилника, од стране корисника средстава гранта доставља извјештај о намјенском утрошку средстава.

6.1.2.2. Трансфери

Трансфери између и унутар јединица власти су исказани у износу од 4.152.687 КМ, а односе се на трансфере између различитих јединица власти и трансфере унутар исте јединице власти.

Трансфери између различитих јединица власти су исказани у износу од 1.016.553 КМ. Односе се на трансфере јединицама локалне самоуправе - предшколско васпитање и образовање, основно образовање и школе за дјецу са сметњама у развоју (212.718 КМ), трансфере за матичне установе културе (43.350 КМ) и трансфере јединицама локалне самоуправе - дефицитарна занимања (734.823 КМ).

Трансфери јединицама локалне самоуправе односе се на додјелу Светосавске награде васпитачима и стручним сарадницима запосленим у предшколским установама (15.000 КМ) у складу са чланом 54а. став (8) и (9) Закона о предшколском васпитању и образовању („Службени гласник Републике Српске“ број 79/15 и 63/20), финансирање избора најбољег дидактичког материјала и играчака за рано учење (10.661 КМ) у складу са чланом 97. став (1) истог закона, суфинансирање предшколског програма припреме за дјецу у години пред полазак у школу, који је организован у предшколским установама (вртићима), основним школама и школама за дјецу са сметњама у развоју, у складу са чланом 98. наведеног закона (212.718 КМ).

Трансфери за матичне установе културе односе се на трансфере институцијама културе у јединицама локалне самоуправе и то библиотекама у Бијељини, Зворнику, Добоју, Источном Сарајеву, Требињу, Фочи и Приједору у износу од по 3.550 КМ и музејима у Приједору, Требињу и Добоју у износу од по 7.050 КМ.

Трансфери јединицама локалне самоуправе - дефицитарна занимања, односе се на трансфере дозначене у складу са Закључком Владе Републике Српске од 24.03.2022. године, за стипендирање и плаћање превоза за ученике дефицитарних занимања. Ученицима су обезбјеђене стипендије на мјесечном нивоу у износу од 100 КМ у току трајања школске године, као и бесплатан превоз од куће до школе у складу са листом дефицитарних занимања, коју је на основу захтјева јединица локалне самоуправе сачинило Министарство.

Трансфери унутар исте јединице власти исказани су у износу од 3.136.134 КМ, односе се на трансфере установама културе у износу од 2.213.608 КМ, који су дати Дјечијем позоришту Републике Српске (160.000 КМ), Народном позоришту Републике Српске (283.000 КМ), Кинотеци Републике Српске (70.000 КМ), Музеју савремене умјетности Републике Српске (95.000 КМ), Спомен подручју "Доња Градина" (70.000 КМ), Народној универзитетској библиотеци Републике Српске (90.000 КМ), Римском мунципијуму Скелани (2.000 КМ), Музеју Републике Српске (95.000 КМ), Народном позоришту Источно Сарајево (3.203 КМ) и Аудио-визуелном центру Републике Српске/Центар за унапређење кинематографије Републике Српске (1.345.405 КМ), за потребе одржавања система COBIS (лиценце за каталогизаторе, депоновање података и одржавање и сервисирање система) ЈУ Народна и универзитетска библиотека Републике Српске (56.000 КМ), основним школама за суфинансирање предшколског програма припреме за дјецу у години пред полазак у школу (231.415 КМ) у складу са чланом 98. Закона о предшколском васпитању и образовању, Републичком заводу за заштиту културно-историјског и природног наслеђа (186.000 КМ) за пројекте и програмске активности и за суфинансирање смјештаја и исхране у ђачким домовима (449.110 КМ) у складу са Одлуком о суфинансирању исхране и смјештаја ученика у домовима ученика ("Службени гласник Републике Српске" број

34/12). Министарство је извршило суфинансирање четири ђачка дома (Бања Лука, Бијељина, Добој и Требиње).

6.1.2.3. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера су исказани у износу од 121.781 КМ, а највећим дијелом односе се на набавну вриједност реализованих залиха, расходе по основу амортизације и расходе обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти.

Набавна вриједност реализованих залиха исказана је у износу од 6.893 КМ, а односи се на вриједност утрошених залиха ситног инвентара и ауто гума.

Расходи по основу амортизације сталних средстава у 2022. години, исказани су у износу од 110.653 КМ. Обрачун амортизације нефинансијске имовине у сталним средствима извршен је на основу дефинисаних амортизационих стопа у складу са Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“ број 110/16).

Расходи обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти исказани су у износу од 4.098 КМ, а евидентирани су по основу ненаплаћених потраживања која су старија од 12 мјесеци од датума доспјећа (потраживања од Фонда здравственог осигурања).

6.1.2.4. Издаци

Укупни издаци су исказани у износу од 4.318.510 КМ (4.304.568 КМ на фонду 01 и 13.942 КМ на фонду 03), а односе се на издатке за нефинансијску имовину, за финансијску имовину и остале издатке.

Издаци за нефинансијску имовину су исказани у износу од 4.230.906 КМ (4.229.200 КМ на фонду 01 и 1.706 КМ на фонду 03), односе се на издатке за набавку постројења и опреме (2.099.521 КМ, од чега 1.706 КМ на фонду 03), нематеријалну произведену имовину (270.387 КМ), нематеријалну непроизведену имовину (1.856.655 КМ) и залихе материјала, робе и ситног инвентара (4.343 КМ).

Издаци за набавку постројења и опреме највећим дијелом се односе на набавку рачунарске опреме у износу од 2.092.514 КМ (2.090.808 КМ на фонду 01 и 1.706 КМ на фонду 03) у оквиру реализације пројекта „Опремање васпитно-образовних институција у Републици Српској рачунарском опремом и софтвером“ и канцеларијског намјештаја у износу од 6.897 КМ. На дан 31.12.2022. године у складу са потписаним уговорима и донесеном одлуком, извршено је резервисање средстава за набавку опреме по наведеном пројекту у износу од 1.055.470 КМ и за набавку канцеларијског намјештаја у износу од 3.130 КМ.

Издаци за нематеријалну произведену и нематеријалну непроизведену имовину односе се на набавку рачунарских програма 270.387 КМ и лиценци 1.856.655 КМ (за износ од 10.530 КМ, извршена је резервација средстава за набавку лиценци у 2023. години) за основне и средње школе у оквиру реализације пројекта „Опремање васпитно-образовних институција у Републици Српској рачунарском опремом и софтвером“.

Издаци за финансијску имовину односе се на издатке по основу оснивачког улога у складу са Одлуком о оснивању ЈУ Народно позориште Источно Сарајево (2.000 КМ).

Остали издаци су исказани у износу од 85.604 КМ (73.368 КМ на фонду 01 и 12.236 КМ на фонду 03), односе се на издатке за накнаде бруто плата за вријеме породилјског одсуства (45.794 КМ), накнаду плата за вријеме боловања (27.573 КМ) који се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања и на фонду 03, издаци по основу пореза за додату вриједност (12.237 КМ).

6.2. Имовина, обавезе и извори

6.2.1. Имовина

Укупна имовина Министарства исказана је у износу од 1.766.001 КМ бруто вриједности, 1.346.934 КМ исправке вриједности и 419.067 КМ нето вриједности. Нето вриједност имовине Министарства чини нефинансијска имовина (364.185 КМ) и финансијска имовина и разграничења (54.882 КМ).

6.2.1.1. Нефинансијска имовина

Нефинансијску имовину у цијелости чини нефинансијска имовина у сталним средствима која се односи на произведену сталну имовину, драгоцјености и непроизведену сталну имовину.

Произведена стална имовина је исказана у износу од 364.185 КМ нето вриједности, а чине је зграде и објекти, постројења и опрема и нематеријална произведена имовина.

Зграде и објекти су исказани у износу од 50.348 КМ нето вриједности, а чини је вриједност канцеларијског објекта (бараке) који се налази у улици Вука Караџића у Бањој Луци (користи је Завод за образовање одраслих).

Постројења и опрема су исказани у укупном износу од 266.561 КМ нето вриједности. Нето вриједност опреме највећим дијелом чине моторна возила (29.664 КМ), канцеларијска опрема (14.784 КМ) и комуникациона и рачунарска опрема (221.014 КМ).

Вриједност опреме у 2022. години повећана је по основу куповине у укупном износу од 65.743 КМ (канцеларијског намјештаја 9.478 КМ, рачунарске опреме 56.155 КМ и опреме за гријање 110 КМ), док је смањена по основу амортизације (79.144 КМ). Набавна вриједност расходоване опреме износила је 10.633 КМ, а опреме искњижене на основу Одлуке Владе 7.665 КМ (наведена опрема је готово у цијелости амортизована).

Нематеријална произведена имовина је исказана у износу од 132.503 КМ бруто вриједности, 129.620 КМ исправке вриједности и 2.883 КМ нето вриједности, а односи се на рачунарске програме и на пројектну документацију у вези реализације пројекта „Водоснабдијевање основних школа“ из 2010. године (амортизована у цијелости).

Драгоцјености су исказане у износу од 28.520 КМ нето вриједности и односе се на умјетничка дјела - слике, које се налазе у просторијама Министарства.

Непроизведена стална имовина односи се на нематеријалну непроизведену имовину - лиценце, а исказана је у износу од 32.341 КМ бруто вриједности, 16.469 КМ исправке вриједности и 15.872 КМ нето вриједности.

6.2.1.2. Финансијска имовина и разграничења

Финансијска имовина и разграничења су исказани у износу од 59.147 КМ бруто вриједности, 4.265 КМ исправке вриједности и 54.882 КМ нето вриједности и односе се на дугорочну финансијску имовину и разграничења и краткорочну финансијску имовину и разграничења.

Дугорочна финансијска имовина и разграничења су исказана у износу од 4.000 КМ, а односе се на оснивачки улог Министарства код ЈУ Центар за развој и унапређење кинематографије Републике Српске и ЈУ Народно позориште Источно Сарајево.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења су исказана у нето износу од 50.882 КМ и чине их краткорочна потраживања, краткорочна разграничења и краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Краткорочна потраживања исказана у износу од 9.589 КМ односе се на потраживања од запослених по основу прекорачења дозвољеног лимита за потрошњу мобилних телефона (1.406 КМ) и потраживања по основу ПДВ-а (8.183 КМ).

Краткорочна разграничења исказана су у износу од 13.844 КМ, а односе се на разграничења по основу неизмирених обавеза за накнаду плате, пореза и доприноса за вријеме боловања и родитељског одсуства, која се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти исказана је у износу од 27.449 КМ нето вриједности, а највећим дијелом односе се на потраживања по основу рефундација за накнаду плате за вријеме боловања које се рефундира од Фонда здравственог осигурања Републике Српске (27.425 КМ).

Са Фондом здравственог осигурања Републике Српске вршено је усаглашавање отворених ставки на дан 31.12.2022. године, гдје је Фонд оспорио износ од 2.033 КМ, који је рјешењем од 22.02.2023. године признат од стране Фонда.

6.2.2. Обавезе и разграничења

Укупне обавезе и разграничења Министарства на дан 31.12.2022. године исказане су у износу од 2.159.768 КМ и у потпуности се односе на краткорочне обавезе и разграничења које чине обавезе за лична примања запослених, обавезе из пословања, обавезе за грантове и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти.

Обавезе за лична примања запослених су исказане у износу 268.221 КМ, а односе се на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата (262.690 КМ) и бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, отпремнина и једнократних помоћи (5.531 КМ) за децембар 2022. године које су измирене у јануару 2023. године.

Обавезе из пословања су исказане у износу од 435.835 КМ, а највећим дијелом се односе на обавезе према добављачима за набавку роба и услуга у земљи (324.128 КМ), за набавку сталне имовине у земљи (25.012 КМ) и обавезе према физичким лицима по основу накнада комисијама, уговорима о допунском раду и уговорима о дјелу (86.452 КМ). Мултилатералном компензацијом измирене су обавезе према добављачима у износу од 360.413 КМ.

Обавезе за грантове исказане су у износу од 692.016 КМ, а чине их обавезе за пројекте у области културе (602.082 КМ), активности удружења од јавног интереса (23.934 КМ) и програме који се финансирају из дијела прихода од игара на срећу (66.000 КМ).

Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти на дан 31.12.2022. године исказане су у износу од 763.696 КМ (са другим јединицама власти 217.126 КМ и унутар исте јединице власти 546.570 КМ).

Краткорочне обавезе и разграничења измирене су са 28.02.2023. године у износу од 1.669.182 КМ.

6.2.3. Властити извори

Властити извори исказани су у износу од 50.348 КМ а односе се на резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине (канцеларијски објекат - барака у Улици Вука Караџића у Бањој Луци).

У складу са чланом 86. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике и члана 86. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, трајни извори средстава евидентирани су на општем организационом коду Републике.

6.3. Ванбилансна евиденција

Позиција ванбилансне активе/пасиве је исказана у износу од 1.437.952 KM, а односи се на вриједност датих гаранција за добро извршење посла (10% од вриједности уговора), издатих по основу Уговора о набавци рачунарске опреме и софтвера за опремање васпитно-образовних установа у Републици Српској.

6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према достављеном прегледу судских спорова, против Министарства као тужене стране на дан 31.12.2022. године водила су се два судска спора и то спор чији је предмет наплата дуга по основу експропријације (вриједност спора износи 180.000 KM, а пресуђена вриједност 79.500 KM), на који је од стране тужиоца изјављена жалба, а другом спору чији је предмет дискриминација (Министарство просвјете и културе је у улози умјешача), усвојен је тужбени захтјев, а тужена страна је на пресуду изјавила жалбу (пресуда није правоснажна). Министарство је у улози тужиоца у два судска спора (ради наплате дуга) чија вриједност са трошковима поступка износи 123.430 KM, од чега је један спор дјелимично наплаћен у претходном периоду.

Према Информацији Правобранилаштва Републике Српске, Министарство се појављује као странка у парничном поступку у 15 предмета, а у извршном у 20 предмета. Највећим дијелом ради се о споровима које су покретали добављачи за наплату дуга од школа и запослени у школама ради наплате дуга по основу права из Посебног колективног уговора. Дио тужбених захтјева чија је вриједност значајна, односи се на тужбе (за наплату дуга или изгубљене добити) изјављене од стране високошколских институција које су некад биле у надлежности Министарства просвјете и културе. Према изјави надлежних лица из Министарства дио обавеза је измирен у ранијим годинама, али евиденције нису усаглашене.

Препоручује се министру да обезбиједи да се евиденције о судским споровима којима располаже Министарство и Правобранилаштво Републике Српске усагласе.

6.5. Образложења уз финансијске извјештаје

У Образложењима уз финансијске извјештаје за период 01.01-31.12.2022. године су објелодањене неопходне опште информације о Министарству, информације о основама за састављање финансијских извјештаја и информације о примијењеним рачуноводственим политикама. Такође, сачињена Образложења упућују на повезане информације презентоване у Прегледу прихода, примитака, расхода и издатака и Прегледу имовине, обавеза и извора у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја.

Ревизијски тим

Божидар Кувелџа, с.р.

Невена Малишановић, с.р.